

X. Γεωπολιτική ανάλυσις τοῦ συστήματος τῆς εὐρυτέρας Μέσης Ἀνατολῆς στὴν παροῦσα συγκυρία

[Εἰσήγησις, εἰς τὸ Διεθνὲς Συνέδριον «Οἱ ἐξεγέρσεις στὸν ἀραβο-μουσουλμανικὸν κόσμον: Ζητήματα εἰρήνης καὶ σταθερότητος στὴν Μεσόγειο», ΤΤΣΑΣ, Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν, 10, 11 καὶ 12 Δεκεμβρίου 2012]

Περίληψις

Εἰς τὸ παρὸν κείμενον ἐπιχειρεῖται ἡ συστηματικὴ ἀνάλυσις τοῦ γεωσυμπλόκου τῆς Εὐρυτέρας Μέσης Ἀνατολῆς μὲ γνώμονα τὸν γεωπολιτικὸν παράγοντα τοῦ ἰσλαμιστικοῦ κινήματος, σηιτικοῦ τε καὶ σονιτικοῦ. Ἡ ὑποστηριζομένη ἔποψις εἶναι ὅτι ἡ ἀσκουμένη γεωστρατηγικὴ ἀπὸ τοὺς ἀγγλοσαξωνικοὺς δρῶντες τοῦ ὑπερσυστήματος τοῦ συγκεκριμένου γεωσυμπλόκου ἀποσκοπεῖ τὴν στρατηγικὴν ἀναχαιτίσεως (containment) τοῦ ρωσσικοῦ καὶ κινεζικοῦ δρῶντος ἀπὸ τὸ μεσογειακὸν ὑποσύστημα μὲ συμμάχους τὸ Κάταρ, τὴν Τουρκία, τὴν Σαουδικὴν Ἀραβία καὶ ἕνια ἐκ τῶν Ἠνωμένων Ἀραβικῶν Ἐμιράτων (ὅπως π.χ. τὸ Ἄμπου Ντάμπυ). Παράλληλως, μὲ τὴν ἄνοδον εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν σονιτικῶν ἰσλαμιστικῶν κυβερνήσεων, ἐπιχειρεῖται ἡ «ἐκ τοῦ μακρόθεν» ἄσκησις ἀπειλῆς ἐναντίον τῶν δύο προαναφερθέντων δρῶντων πρὸς αὔξησιν τοῦ διαπραγματευτικοῦ ὀφέλους τοῦ διπόλου τῆς Εἰδικῆς Σχέσεως Λονδίνου-Οὐάσιγκτων ἐνώπιον τῆς προκαλουμένης ἐπαναχαράξεως τῶν συνόρων τοῦ παλαιοῦ ἐθνικο-κρατικοῦ καθεστώτος. Ἐπίσης, ἀποκαλύπτεται ἡ διάθεσις τῶν ΗΠΑ νὰ δημιουργήσουν ἰσχυρὰ καὶ μόνιμα ἐδαφικὰ στρατηγικὰ ἐρείσματα εἰς τὴν περιόχην τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, τὰ ὁποῖα θὰ διασφαλίσουν τὸ ἐπιθυμητὸν διὰ τὴν ἀσφάλειάν του χερσαῖο στρατηγικὸ βᾶθος γιὰ τὸ Ἰσραὴλ ἀλλὰ καὶ γιὰ τὶς ΗΠΑ. Ἀναφερόμεθα εἰς τὸ βαθμηδὸν ἀναπτυσσόμενο στρατηγικὸ σχέδιο δημιουργίας ἐλευθέρου Κουρδιστάν, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ συμφέροντα ἀσφαλείας, ὅπως καὶ τὰ ἐνεργειακὰ συμφέροντα τῶν ἀγγλοσαξωνικῶν καὶ εὐρωπαϊκῶν consortia πετρελαίων ἀλλὰ καὶ τὴν προβολὴν ἰσχύος τῆς Οὐάσιγκτων εἰς τὸ Ἑγγὺς Ρωσσικὸν Ἐξωτερικὸν (near abroad), ὅπως καὶ στὸ Σιν Κιάνγκ (Β/Δ Κίνα) ἐνισχύοντας καὶ πάλιν τὴν διαφορὰν ἰσχύος πρὸς ὄφελος τῶν ΗΠΑ στὸ κέντρον τοῦ Ἀναχωματικοῦ Δακτυλίου (Rimland).*

* Ὅλα τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸ ἀνὰ χεῖρας κείμενο ἔχουν ἐπαληθευθεῖ εἴτε πλήρως καὶ τελεσιδίως, εἴτε εὐρίσκονται εἰς διαδικασίαν πλήρους ἐπαληθεύσεως.

Λέξεις κλειδιά: Συστήματα, Ύποσυστήματα, Ύπερσύστημα, Ένέργεια, Εύρύτερα Μέση Ανατολή, Κουρδιστάν, Κάταρ, Τουρκία, Άμπου Ντάμπυ, Ρωσία-Κίνα.

A' Ο γεωπολιτικός παράγων

Ο γεωπολιτικός παράγων εις την παρούσαν ανάλυσιν είναι τὸ σονιτικὸν καὶ σηιτικὸν ἰσλαμιστικὸν κίνημα ὡς συντελεστὴς ἀνακατανομῆς ἰσχύος εις τὸ ἐξεταζόμενον γεωσύμπλοκον τὸ ἀναλυόμενον εις τὰ κατωτέρω περιγραφόμενα συστήματα.

Ἡ ἐν λόγῳ ἀνακατανομῇ ἰσχύος ἐξετάζεται εις τὸ γεωσύμπλοκο/σύστημα τῆς Εὐρύτερας Μέσης Ἀνατολῆς, τοῦ Μάγρεμπ καὶ τῆς Ὑποσαχαρίου Ἀφρικῆς ὡς πρὸς τὸν γεωπολιτικὸν παράγοντα τοῦ ἰσλαμιστικοῦ κινήματος.

B' Καθορισμὸς Συστημικῶν βαθμίδων

α' Τὸ Σύστημα: Πρόκειται περὶ τῆς Εὐρύτερας Μέσης Ἀνατολῆς, τοῦ Μάγρεμπ καὶ τῆς Ὑποσαχαρίου Ἀφρικῆς.

β' Τὰ Ὑποσυστήματα: Ὡς πρῶτον ὑποσύστημα θεωρεῖται τὸ τρίγωνον Κάταρ-Σ. Ἀραβία- Τουρκία ὡς ὁ χειριστὴς τοῦ γεωπολιτικοῦ παράγοντος τοῦ ἰσλαμιστικοῦ κινήματος. Ὡς δεύτερον, τὸ ὑποσύστημα τὸ περιλαμβάνον τὸ Μάγρεμπ, τὸ Μαλὺ καὶ τὴν Αἴγυπτον καὶ ὡς τρίτον, τὸ Ἰράν-Συρία-Λίβανος-Ἰσραήλ-παλαιστινιακά ἐδάφη.

γ' Τὸ δρῶν Ὑπερσύστημα: Πρόκειται οὐσιαστικῶς γιὰ τὶς ΗΠΑ, τὸ Ἠνωμένον Βασίλειον, τὴν Ρωσσίαν, τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Κίναν. Ἡ ΗΕ, ὡς ὅλον, ἐπηρεάζεται σαφῶς ἀπὸ τὴν Εἰδικὴν Σχέσιν (Λονδίνον-Οὐάσιγκτων). Ὁ ΟΗΕ ἀδρανοποιεῖται βραχυπροθέσμως ὡς ὑπερσυστημικὸς παράγων, λόγῳ τῆς ὑπαρχούσης διαφωνίας μεταξὺ τῶν τριῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας καὶ τοῦ Διπόλου τῶν μελῶν Ρωσσίας-Κίνας.

Γ' Ἀναλύσεις ὑποσυστημάτων

1) Ἀνάλυσις τοῦ διαχειριστικοῦ (πρώτου) ὑποσυστήματος

Τὸ Κάταρ συνεργάζεται στενότερα μὲ τὴν ὀργάνωσιν τῶν «Ἀδελφῶν Μουσουλμάνων» τῆς Αἰγύπτου τοῦ καθηγητοῦ κ. Μόρση, ὅπως καὶ μὲ τὸ... Ἰράν καὶ τὴν Τουρκίαν. Αὐτὸ τὸ πράττει, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀνταγωνιζόμενον τὸν ἡγεμονισμὸν τῆς Σαουδικῆς Ἀραβίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ διεκδικῶντας ἰσχυρὰν θέσιν μεταξὺ τῶν ἀραβικῶν κρατικῶν δρῶντων στὸν Κόλλπο καὶ τὸν ἀραβο-μουσουλμανικὸν κόσμον. Ἄλλως τε, ἐκμεταλλεύεται μαζὺ μὲ τὸ Ἰράν τὸ κοινὸ κοίτασμα South Pars-North

Field (βλ. Χάρτη 1) στὸν Ἀραβοπερσικὸν Κόλπον¹. Ὁ γεωπολιτικὸς παράγων ποὺ χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τὴν Ντόχα πρὸς ἐπίτευξιν αὐτῶν τῶν στόχων εἶναι τὸ ἰσλαμιστικὸν κίνημα, ὅπως ἐκπροσωπεῖται ἀπὸ τὴν ὀργάνωσιν τῶν Ἀδελφῶν Μουσουλμάνων μέσω: i) τῆς συνεργασίας μετὰ τὴν Τεχεράνη στὸ Μπαχρέιν καὶ τὴν Ἰεμένην, ὅπου ὑπάρχει ὑπεροχὴ τοῦ σημιτικοῦ στοιχείου εἰς πληθυσμιακὸν ἐπίπεδο, ii) τῆς συνεργασίας μετὰ τὴν Τουρκία² διὰ τὴν ἀνατροπὴν τοῦ μπααθικοῦ καθεστώτος στὴν Συρία (μετὰ ἀνταγωνιστὴ τὴν Σαουδικὴν Ἀραβίαν στὰ ἴδια συριακὰ ἐδάφη) καὶ iii) τῆς συνεργασίας μετὰ πρῶην καὶ νῦν στελέχη τῆς Ἀλ-Κάεντα, ἀκόμη καὶ ἐντὸς τῶν τουρκικῶν ἐδαφῶν πλησίον τῶν συρο-τουρκικῶν συνόρων,

1. «Οἱ ἐκτιμήσεις γιὰ τὸ ἰρανικὸν τμήμα τοῦ κοιτάσματος ἐγγίζουσι τὰ 500 τρις ft³ (14τρις m³) ὑπάρχοντος (in place) φυσικοῦ αερίου καὶ περίπου τὰ 360 τρις ft³ (10τρις m³) ἀνακτησίμου (recoverable) φυσικοῦ αερίου, τὸ ὅποιον ἀντιπροσωπεύει τὸ 36% τῶν ἰρανικῶν ἀποδεδειγμένων κοιτασμάτων φυσικοῦ αερίου καὶ τὸ 5.6% τῶν διεθνῶν ἀποδεδειγμένων ἀποθεμάτων φυσικοῦ αερίου. [Iran-The Geology.- APS Review Gas Market Trends.- April 2, 2007]. Οἱ ἐκτιμήσεις γιὰ τὸ τμήμα τοῦ ἀποθέματος ποὺ ἀνήκει εἰς τὸ Κάταρ εἶναι 900 τρις ft³ (25τρις m³) ἀνακτησίμου αερίου ποὺ ἀντιπροσωπεύει περίπου τὸ 99% τῶν ἀποδεδειγμένων ἀποθεμάτων τοῦ Κάταρ καὶ τὸ 14% τῶν διεθνῶν ἀποδεδειγμένων ἀποθεμάτων φυσικοῦ. [Qatar Petroleum Annual Report 2005, p.25]. Συμφώνως πρὸς τὸ *Oil & Gas Journal*, (January 1, 2011), τὸ Κάταρ διαθέτει 25,4 δις βαρέλια ἀποδεδειγμένων ἀποθεμάτων πετρελαίου καὶ εἶναι ὁ 16ος ἰσχυρότερος ἐξαγωγεὺς ἀργοῦ πετρελαίου διεθνῶς μετὰ τοῦ 2009, ἐνῶ κατατάσσεται 11ος ἐξαγωγεὺς ἀργοῦ πετρελαίου διεθνῶς μετὰ τῶν 12 μελῶν τοῦ Organization for Petroleum Exporting Countries (OPEC) [Qatar Energy Data, Statistics and Analysis - Oil, Gas, Electricity, Coal 1 of 10 file:///Z:/NewCABs/V6/Qatar/Full.html]. Ἡ παραγωγὴ τοῦ Βορείου Ἀλιπέδου (North Field/Dome) ἐκτιμᾶται μετὰ δεδομένα τοῦ 2011 ὡς ἐγγίζουσα τὸ ὕψος τῶν 23 δις ft³/d. [QatarGas, RasGas, Qatar Petroleum and Internet]» in: [http://en.wikipedia.org/wiki/South_Pars/_/North_Dome_Gas-Condensate_field]
2. «Μέλη τοῦ Κόμματος τῆς ἀξιοματικῆς ἀντιπολιτεύσεως τῆς Τουρκίας, τοῦ Λαϊκοῦ Ρεπουμπλικανικοῦ Κόμματος καταγγέλλουσι ὅτι λιβάνιοι καὶ σαουδάραβες μαχηταὶ εἰσέρχονται ἐλευθέρως εἰς τὴν Συρίαν διὰ μέσου τῶν τουρκικῶν συνόρων. Ἀναφέρουσι ἐπίσης ὅτι αὐτοὶ συνοδεύονται καὶ προστατεύονται ἀπὸ τμήματα τουρκικοῦ στρατοῦ μέχρι νὰ συναντήσουσι τὰς δυνάμεις τῶν τρομοκρατικῶν ὁμάδων στὰ συριακὰ ἐδάφη. Οἱ ἀναλυταὶ θεωροῦσι, ὅτι αὕτη ἡ ἐπιχείρησις ἀποτελεῖ μέρος μιᾶς ἀντι-συριακῆς συνωμοσίας σχεδιασθεῖσης ἀπὸ τὴς ΗΠΑ, τὸ Κάταρ καὶ τὴν Σαουδικὴν Ἀραβίαν ἐπισκοπῶν νὰ πυροδοτήσουσι ἐκρήξεις εἰς τὸ σύνολον τοῦ συριακοῦ κράτους, αὐξάνοντες τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀντικαθεστωτικῶν ἰσλαμιστῶν μαχητῶν. «Οἱ τρομοκράτες περνοῦσι στὴν Συρίαν ἀπὸ τὰ τουρκικὰ ἐδάφη. Πρόκειται γιὰ ἐγκληματίες καὶ ἀποφυλακισμένους κακοποιοὺς εἰς τὸ σύνολόν τους. Τὸ Κάταρ καὶ ἡ Σαουδικὴ Ἀραβία ἀπεφυλάκισαν τοὺς ἐγκληματίες ἀπὸ τὴς φυλακῆς των καὶ ἔστειλαν, μέσω Τουρκίας, νὰ συναντήσουσι ἐκεῖ καὶ τοὺς ὑπολοίπους τρομοκρατικοὺς θύλακες. Ὑπάρχουσι περὶ τὰ 3.000 μέλη τῆς Ἀλ-Κάεντα εἰς τὰ σύνορα, πολεμοῦσι εἰς τὴν Συρίαν, προκαλοῦσι ἐντάσεις εἰς τὴν Τουρκίαν καὶ πυροδοτοῦσι τὴν φωτιὰν τοῦ πολέμου», λέγει ὁ Ἀντνὰν Τουρκὰν (Adnan Turkkan), πολιτικὸς ἀναλυτῆς καὶ Ἀρχισυντάκτης τῆς ULUSAL TV». [http://www.presstv.ir/detail/2012/12/25/280115/turkey-helps-militants-enter-syria/]

τὰ ὅποια χρησιμοποιεῖ εἰς ἐπιχειρησιακὸν ἐπίπεδον εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν καὶ τῶν ἀνατρεπτικῶν ἐνεργειῶν, μέσῳ ἀνταρτοπολέμου ἢ ἐξεγερσιακῶν διαδικασιῶν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν στοχευθέντων κρατῶν ὅπου ἡ Ντόχα ἐπεμβαίνει. Καὶ ἐπεμβαίνει εἰς τὴν Συρία, τὸν Λίβανο, τὴν Αἴγυπτο (στὴν ἀνατροπὴν Μουμπάρακ καὶ σήμε-ρα, στὴν ἰσχυροποίησιν τοῦ «Ἀδελφοῦ» Μουχάμαντ Μόρση), τὴν Λιβύη, τὴν Τυνησία, τὴν Ὑεμένη (δημιουργῶντας προϋποθέσεις ἀποσταθεροποιήσεως τοῦ οὐαχαβιτικοῦ καθεστώτος τοῦ Ριάντ, ἄκρως ἐπικίνδυνες γιὰ τὴν Δύση), καὶ εἰς τὴν χρηματοδότησιν τῆς τουρκικῆς «διαμεσολαβήσεως» στὸ συριακὸ ζήτημα. Ἡ συν-νεργασία τοῦ Κάταρ μὲ πρῶν (:) στελέχη τῆς Ἀλ-Κάεντα (ὅπως ὁ Ἄμπεντελαχάκιμ Μπελχάγκ, ὁ ὁποῖος "εἰργάσθη" καὶ στὴν Λιβύην ἐναντίον τοῦ κανταφητικοῦ καθεστώτος), τὰ ὅποια τώρα ἔχουν μεταφερθεῖ δαπάναις Κάταρ (ὅπως καὶ πάλιν ὁ ἴδιος Μπελχάγκ) εἰς τὰ τουρκικὰ ἐδάφη πλησίον τῶν συριακῶν συνόρων, γιὰ τὴν ὀργάνωσιν τοῦ «ἀντικαθεστωτικοῦ ἀντάρτικου» στὸ ἐσωτερικὸν τῆς Συρίας. Οἱ δραστηριότητες αὐτὲς εἶναι ἄκρως ἐπικίνδυνες, ἀκολουθοῦνται ὅμως καὶ ἀπὸ ἀνάλογες, σύντονες ἀλλὰ ἀνταγωνιστικὲς θὰ ἐλέγαμε, τῆς Σαουδικῆς Ἀραβίας τῆς ἀγωνιώσεως γιὰ τὴν προώθησιν καὶ προβολὴν τῆς ἰσχύος τοῦ Κάταρ στὴν περιοχὴν, ἐφ' ὅσον ἡ Ντόχα συνεργάζεται ὑπογείως καὶ μὲ τὴν Τεχεράνη.

2) Ἀνάλυσις τοῦ δευτέρου ὑποσυστήματος

Οἱ ἐξελιξιμοὶ εἰς τὴν Λιβύην πείθουν πλέον, ὅτι ἡ διαλυτικὴ ἀνάμειξις τοῦ ἰσλαμι-στικοῦ κινήματος ὀδηγεῖ τὴν χώρα σὲ διάσπαση. Ἦδη τὴν 6ην Μαρτίου τοῦ 2012 ἡ Κυρηναϊκὴ ἐκήρυξε τὴν αὐτονομία της, στηριζομένη στὴν ἐπιθυμία τῶν ἐνόπλων μαχητῶν της ἐναντίον τοῦ κανταφητικοῦ καθεστώτος καὶ τῶν ἀρχηγῶν τῶν φυλῶν, οἱ ὁποῖες διαβιοῦν εἰς τὰ ἐδάφη της. Ὁ σείχης Ἄχμαντ Ζουμπάιρ ἀλ Σενούση, ἐξάδελφος τοῦ, ἐκπτώτου ἀπὸ τὸ κανταφητικὸ κίνημα ἐν ἔτει 1969, βασιλέως Ἰντροῆς ἐξελέγη ἀπὸ τοπικὸν μεταβατικὸν συμβούλιον διοικητῆς τῆς ἐπαρχίας μὲ ἀρμο-διότητες τὴν διαχείρισιν τῶν ὑποθέσεων τῆς Κυρηναϊκῆς καὶ τὴν υπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων τῶν κατοίκων της. Εἶναι σημαντικὸ νὰ τονισθεῖ ὅτι τὸ Ἐθνικὸν Με-ταβατικὸν Συμβούλιον τῆς Λιβύης δὲν «ἀναγνωρίζει» αὐτὴν τὴν αὐτονομίαν ἐνῶ ἀντιθέτως αὐτὸ «ἀναγνωρίζεται» ἀπὸ τὴν αὐτόνομον διοίκησιν τῆς Κυρηναϊκῆς³.

Εἰς τὴν Λιβύην σήμερα λειτουργοῦν, ἀνεξελέγκτως, τῆ καταριανῆ χρηματο-δοτήσιν, σκληρὰς ἱεροπολεμικῆς ἰσλαμιστικῆς ὀργανώσεως, ὅπως ἡ GICL [*Groupe Islamique Combattant Libyen*], ἡ ὁποία ἐδημιουργήθη στὰς ἀρχὰς τῆς δεκαετίας τοῦ 1990, εἰς τὸ Ἀφγανιστάν. Ἡ ἐπίσημος ἀνακήρυξις τῆς ὑπάρξεώς της ἔγινε τῷ 1995 καὶ ἀπετέλεσε μίαν ἀπὸ τῆς γενεσιουργοῦς συνιστώσεως τῆς Ἀλ-Κάεντα μαζὺ μὲ τὴν αἰγυπτιακὴν Ἀλ-Γκαμάα ἄλ-Ἰσλαμέη α/*Al-Gemaa al Islameyya*, τὴν ὕεμε-νικὴν Ἀλ-Γκεχάντ/*Al-Gehad*, τὴν πακιστανικὴν Ἀλ-Χαντίθ/*Al-Hadith*, τὸν Λι-βανικὸν Πατριωτικὸν Σύνδεσμον/*LLP*, τὸ ἰορδανικὸ Μπαϊτ ἄλ-Ἐμὰμ/*Beith al Emam* καὶ τὸ ἀλγερινὸν Ἰσλαμικὸν Μέτωπον Σωτηρίας/*FIS*. Ἰσλαμιστὲς μὲ σημα-ντικὸν τρομοκρατικὸν παρελθόν, ὅπως ὁ Ἄνας ἄλ-Λίμπη/*Anas al Libi* (ὕπευθυνος γιὰ τῆς ἐπιθέσεως τῆς 7/08/1998 στὶς ἀμερικανικὰς πρεσβεῖες στὸ Ντὰρ ἔλ- Σαλάμ, τὴν Τανζανία καὶ τὸ Ναϊρόμπυ, καὶ ὁ Ἄμποῦ Φάραγκ Φαγκάλ-Λίμπη/*Abou*

3. <http://fr.wikipedia.org/wiki/Cyr%C3%A9na%C3%AFque>

Faradj al Libi, μέλος της Στρατιωτικής Επιτροπής της Άλ-Κάυντα/Al Qaeda, πού συνελήφθη στο Πακιστάν τῷ 2005, ἀποτελοῦν μέλη της⁴. Ὑπ’ αὐτὰς τὰς συνθήκας οὐδεὶς δύναται νὰ προδιαγράψει ἓνα σταθερὸν μέλλον διὰ τὴν Λιβύη, ἰδιαιτέρως ὅταν ὑπὸ τὸ κράτος αὐτῶν τῶν ἐξελίξεων καὶ κυρίως τῶν ἀνεξελέγκτων ἐξοπλισμῶν σὲ ριζοσπαστικούς θύλακες στὴν Λιβύη, παρατηροῦμε ἰσλαμιστικὴ κυριαρχία εἰς ὁλόκληρον τὸ βόρειον Μαλὺ ἐν συνεργασίᾳ μὲ σκληροὺς πυρῆνες τῆς Άλ-Κάεντα πού δροῦν πλέον ἐλευθέρως στὴν Ὑποσαχάρια Ἀφρική, θέτοντες ἐν κινδύνῳ τὴν σταθερότητα στὴν Ἀλγερία ἀλλὰ πιθανότατα, ἐντὸς ὀλίγου, στὴν Μαυριτανία καὶ τὸ Μαρόκον.

Δὲν εἶναι ἐπίσης ἰδιαιτέρως σταθερὰ ἡ κατάστασις στὴν Τυνησία καὶ πολλοὶ ἀναλυτὰ ἀμφιβάλλουν γιὰ τὴν εἰλικρίνεια καὶ τὴν «μετριοπάθεια» πού ἐπιθυμεῖ νὰ παρουσιάσει τὸ ἰσλαμιστικὸν κόμμα τῆς Άλ-Νάχντα, τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται αὐτὴν τὴν περίοδο εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Τύνιδος.

3) Ἀνάλυσις τοῦ τρίτου ὑποσυστήματος

Ἡ Συρία ἀποτελεῖ τὸν κλειδὸλίθον τοῦ ὑποσυστήματος αὐτοῦ, πρῶγμα πού ἔγινε κατανοητὸν ἤδη ἀπὸ τὶς ἀνωτέρω ἀναλύσεις. Ἡ καταστροφὴ τοῦ ἄξονος Τεχεράνης-Δαμασκοῦ-Χεζιπαλλά καὶ Τεχεράνης-Δαμασκοῦ-Χαμᾶς ἀποτελεῖ γιὰ τὴν Δύση στρατηγικὴν ἐλάφρυνση γιὰ τὴν ἐπίλυση τοῦ Παλαιστινιακοῦ ζητήματος μὲ ὄρους διπλωματικούς, χωρὶς ἐμπρηστικὰς ἐξωτερικὰς ἐπιρροάς. Ἐνα ἀνάλογον ἐνδεχόμενον θὰ διηκολύνε τὰ μάλα τὴν ἐξομάλυνσιν τοῦ ἐκρηκτικοῦ κλίματος εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολὴν καὶ θὰ ἀπέτρεπε ἱκανὸν ἀριθμὸν τυχοδιωκτισμῶν ἀπὸ πλευρᾶς Κάταρ, Σαουδικῆς Ἀραβίας καὶ νεο-ὀθωμανικῆς Τουρκίας. Βεβαίως, πρέπει νὰ ληφθεῖ ὑπ’ ὄψιν ἡ ἄνοδος τῆς Μουσουλμανικῆς Ἀδελφότητος εἰς τὴν ἐξουσία τῆς Αἰγύπτου ἔστω καὶ μὲ ἓνα ἐλαφρῶς «τουρκο-κεμαλιστικοῦ» τύπου ὑπόδειγμα. Ἡ ἐξέλιξις αὐτὴ, ὀδηγεῖ εἰς περαιτέρω σκέψεις διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς Γάζης, ἡ ὁποία κατελήφθη ἀπὸ τὸ Ἰσραὴλ τῷ 1967, καὶ πλέον, ἐφ’ ὅσον ἡ Χαμᾶς ἀποτελεῖ θυγατρικὴν ὀργάνωσιν τῶν Ἀδελφῶν Μουσουλμάνων, εἶναι φυσικὸ νὰ ὑπάρξει μιὰ ποιοτικῶς ἀνωτέρα σχέση μετὰξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ Καΐρου μὲ ὑποβάθμισιν τῆς ἐπιρροῆς τῆς Τεχεράνης. Ἀπὸ τὴν φύσιν αὐτῆς τῆς σχέσεως, ἡ ὁποία ἀκόμη δὲν εἶναι σαφής, θὰ ἐξαρτηθοῦν πολλὰ σχετικῶς πρὸς τὴν λύσιν τοῦ Παλαιστινιακοῦ ὑπὸ τὴν μορφήν τῶν δύο ἀμιγῶν Κρατῶν: τοῦ Παλαιστινιακοῦ καὶ τοῦ Ἰσραηλικοῦ. Πρῶγμα τὸ ὁποῖον διαφαίνεται ὅτι ἀρχίζει νὰ τίθεται σὲ μιὰ πορεία ὑλοποιήσεως, ἔστω καὶ εἰς ἐμβρυακὴν μορφή, μὲ τὴν ἀπόφασιν (A/RES/67/19) τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Ο.Η.Ε. γιὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς παλαιστινιακῆς ὀντότητος ὡς κράτους-μὴ μέλους, ἀλλὰ ὑπὸ τὸ καθεστῶς τοῦ παρατηρητοῦ.

Εἶναι προφανὲς ὅτι ἡ διεθνὴς κοινότης ἠθέλησε νὰ ἐνισχύσει τὴν νηφάλια πτέρυγα τῆς Παλαιστινιακῆς Ἀρχῆς, αὐτὴν τοῦ προέδρου Μαχμούντ Ἀμπᾶς, ἡ ὁποία ὠδηγεῖτο σὲ περιθωριοποίησιν καὶ ἀπονομιμοποίησιν ἀπὸ τὴν Χαμᾶς, ἰδιαιτέρως μετὰ τὴν διεθνῆ ἀπήχησιν τῆς προσφάτου ἰσραηλινῆς στρατιωτικῆς ἐπι-

4. Rodier, Alain., 28-02-2006, Note d'actualité N°29, «Le Groupe Islamique des Combattants Libyens/(GICL)» <http://www.cf2r.org/fr/notes-actualite/le-groupe-islamique-des-combattants-libyens-gicl.php>

χειρήσεως άντιποίνων, τής γνωστής έπιχειρήσεως «Operation Pillar of Cloud» (14/11-21/11/2012). Η έκτίμησίς μου αυτή ένισχύεται άπό την σχετική άναφοράν του Thomas Mayr-Harting, άρχηγού τής Άντιπροσωπείας τής ΗΕ στην συγκεκρωμένη Όλομέλειαν⁵. Άπό την άλλη πλευράν, έλαβε, άσφαλώς, ύπ' όψιν της ή «διεθνής κοινότης» και τò γεγονός ότι ή Χαμάς άποδυναμωμένη σημαντικά μετά άπό τὰ πλήγματα τὰ όποία έδέχθη και εις έπίπεδον ήγετικών στρατιωτικών στελεχών της (Achmad al-Gabari, θαν. 14/11/2012, στην «Pillar of Cloud») και σέ λογιστικόν έπίπεδο ειχε επιδείξει, εις έπίπεδον ήγεσίας (Ισμαήλ Χανέηα και Χάλεντ Μεσάαλ) άπόλυτον διάθεσιν συμπλεύσεως με τόν Μαχιοούντ Άμπάς εις την ύπόθεσιν τής άναγνωρίσεως τής παλαιστινιακής όντότητος ως κράτους-παρατηρητού άπό την Γ.Σ./ΟΗΕ. Η μελέτη τών αιτιολογήσεων τών θετικών ψήφων τής σχετικής Έκθέσεως έπì τής Άποφάσεως μάς πείθουν, ότι αυτή έλήφθη εις τò πλαίσιον μιās κυριάρχου κουλτούρας «δύο Λαών-δύο Κρατών», τὰ όποία θα πρέπει νά ζήσουν ειρηνικώς τò ένα πλησίον του άλλου. Είναι σημαντικόν πάντως νά τονισθεì ότι οί διαβουλευσεις μεταξύ Ισραήλ και Χαμάς για την κατάπαυση του πυρός και την λήξιν τής ισραηλινής έπιχειρήσεως «Pillar of Cloud», έπραγματοποιήθησαν με την διαμεσολάβησιν τής Αιγύπτου του Μόρση και όχι με αυτήν τής Άγκύρας, παρò τόν διακαή πόθον τής τελευταίας. Άπό την λύσιν του Παλαιστινιακού ζητήματος θα έξαρτηθούν πολλά, όπως προα-νεφέραμε, για την ειρήνη στην περιοχή.

3.1. Ο κουρδικός συντελεστής και ό ρόλος του Άμπου Ντάμπυ και του Ισραήλ

Ένα μέγα όμως πρόβλημα, παραμένει ή αντίδρασις τών κουρδικών πληθυσμών εις την Συρία. Αυτόι δέν έπιθυμούν επικράτηση τών Άδελφών Μουσουλμάνων χωρίς την κατοχύρωση τών έθνικών, πολιτικών και πολιτισμικών των έλευθεριών. Οί Κοϋρδοι άποτελοϋν μιάν έθνότητα 32 εκατομμυρίων ψυχών εις τὰ τέσσερα γειτνιαζόντα κράτη τής περιοχής (Τουρκία-Ιράν-Ιράκ-Συρία) και μόνον οί Κοϋρδοι του Ιράκ άπολαμβάνουν τών προσηρημένων προνομίων. Έπίσης, οϋδεμιάν έπιδεικνύουν έμπιστοσύνη στοδ Συριακόν Έπαναστατικόν Συμβούλιον, λόγω τών έπιρροών που άσκοϋν εις αυτό οί Άδελφοί με την ύποστήριξη του Κάταρ. Κουρδικές κινήσεις έθνικου άυτοπροσδιορισμού γίνονται συνεχώς την ώρα που γράφονται αυτές οί γραμμές και οί έκπεμπόμενες δυναμικές άποσταθεροποιήσεων είναι έντονοι και συστηματικά και με την οικονομικήν και λογιστικήν ύποστήριξη του Άμπου Ντάμπυ μέσω τεραστίας κλίμακος έπενδύσεων που αυτό κάνει στην Αϋτόνομον Κουρδικήν Διοίκησιν του βορείου Ιράκ⁶. Είναι όμως γνωστές οί σχέσεις

5. *Question de Palestine*, Rapport du Comite pour l'exercice des droits inalienables du peuple palestinien (A/67/35), Rapport du Secretaire general (A/67/364), Declarations.

6. Βλ. σχετικώς: i) Tamsin Carlisle, «Oil strike in Iraq holds promise for Abu Dhabi», *Jun 5, 2011*, [<http://www.thenational.ae/featured-content/channel-page/business/energy/oil-strike-in-iraq-holds-promise-for-abu-dhabi>], ii) Isabel Coles, UPDATE 2- «Abu Dhabi's TAQA in talks for Iraqi Kurdistan oil stake», *Mon, Nov 12 2012* [<http://uk.reuters.com/assets/print?aid=UKL5E8MC7GX20121112>] iii) «Για τò Κουρδιστάν, ή στρατηγική είναι ξεκάθαρη. Έν μέρος, μεγαλώνοντας την πετρελαϊκή βιομηχανία της, επιδιώκει νά

του Άμπου Ντάμπυ και με τὰς ΗΠΑ και με τὸ ἙνωμένονΒασίλειον ἀλλὰ και με τὸ κράτος τοῦ Ἰσραήλ. Ἐπίσης εἶναι γνωστὸν ὅτι τὸ Ἄμπου Ντάμπυ, ὅπως και ἡ Σαουδικὴ Ἀραβία δὲν βλέπουν με εὐχαρίστησιν μιὰν πιθανὴν ἡγεμονία τῶν Ἀδελφῶν Μουσουλμάνων στὴν Συρία, ἡ ὁποία μαζί με τὴν πιθανὴν ἐπικράτησιν των στὴν Αἴγυπτο, τὴν Τυνησία και τὴν Παλαιστίνη-μέσω Χαμᾶς-θα ἀπετελοῦσαν τὴν πιθανὴν βάση ἐνὸς μεσανατολικοῦ Χαλιφάτου με πυρῆνα τὸ Κάταρ και ἔδρα τὸ Κάιρον τοῦ καθηγητοῦ Μόρση. Ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν αὐτῆς τῆς δυναμικῆς, ὁ γεωπολιτικὸς παράγων τοῦ ἰσλαμιστικοῦ κινήματος δρᾷ ἀπολύτως διαλυτικῶς με πιθανότητες διασπάσεως i) τῶν ἀλαουητικῶν, ἰσμηλιτικῶν και σηιτικῶν δωδεκαδιστῶν πληθυσμῶν ἀφ' ἐνὸς (περὶ τὰ 2,2-2,5 ἑκατομμύρια, 10-11% τοῦ συνολικοῦ πληθυσμοῦ) και συγκεντρώσεων των πρὸς τὰ συριακὰ παράλια, ii) τῶν κουρδικῶν πληθυσμῶν (περὶ τὰ 2-3 ἑκατομμύρια, 9-10% τοῦ συνολικοῦ πληθυσμοῦ) και συγκεντρώσεῶν πρὸς τα Β/Α συριακὰ σύνορα ἐν ἐπαφῇ με τὴν ἰρακινὴν Αὐτόνομον Κουρδικὴν Διοίκηση, και iii) τῶν σονιτικῶν ἀραβικῶν πληθυσμῶν (περὶ τὰ 60 a 70 % τοῦ συνολικοῦ πληθυσμοῦ, δηλαδὴ περίπου 13,8 ἕως 16 ἑκατομμύρια), οἱ ὁποιοὶ θα καταλάβουν τὰ λοιπὰ συριακὰ ἐδάφη.

Ἀναφορικῶς πρὸς τὸ Ἰσραήλ και τὶς σχέσεις του με τὴν Αὐτόνομον Κουρδικὴν Διοίκησην (Autonomous Kurdish Government και τὴν κουρδικὴν γλῶσσαν: Heremi Kurdistanî-Ἰρακινὸ Κουρδιστὰν) πρέπει νὰ τονισθεῖ ὅτι ἀπὸ τοῦ 1965, οἱ σχέσεις αὐτῆς ὑφίστανται και εἶναι ἀπὸ καλῆς ἕως ἄριστες. Ἰδιαίτερος «ἀπὸ τοῦ 2003

“ἐξασφαλίζει μεγαλυτέραν αὐτονομία”, συμφώνως πρὸς τὸν Joost Hiltermann, ἀναπληρωτὴν διευθυντὴν τοῦ τομέως Μ. Ἀνατολῆς τοῦ International Crisis Group. “Αὐτὸ εἶναι τὸ ἐλάχιστον. Ἰδανικὰ, θέλουν νὰ εἶναι ἀνεξάρτητοι. Κανεὶς δὲν ἀμφισβητεῖ αὐτὸν τὸν στόχο”. (Εἰς ἓνα ἄρθρον (συνδρομητικὸν) στὸ Foreign Affairs, ὁ Hiltermann ὑποστηρίζει ὅτι “οἱ Κούρδοι θα παραμείνουν στὸ Ἰράκ, ὡστόσο ἐπιβάλλοντες ὄλον και περισσότερον τοὺς ἰδικούς των ὄρους”). Εἰς τὸ πλαίσιον τοῦ στόχου των αὐτοῦ, οἱ Κούρδοι φέρονται νὰ διεξάγουν συζητήσεις, σὲ προωθημένον ἐπίπεδο, με τὴν ὑπηρεσία Ἐθνικῆς Ἐνέργειας τοῦ Ἄμπου Ντάμπυ γιὰ τὴν ἀπόκτηση πλειοψηφικῆς συμμετοχῆς σὲ μιὰ πετρελαιοπαραγωγικὴ ἐγκατάσταση ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία Atrush”, ὄρα: [http://qz.com/26804/baghdad-and-kurdistan-both-need-big-oil-on-their-side-but-only-the-kurds-know-how-to-attract-it/] και iv) “Abu Dhabi Buys Into Kurdish Power Plant”, [http://www.iraqbusinessnews.com/2012/04/09/abu-dhabi-buys-into-kurdish-power-plant/ (Sources: Reuters, Bloomberg, The National)]. Τὰ ὑπόγεια κοιτάσματα τοῦ Κουρδιστὰν στὸ ἰρακινὸ ἔδαφος ὑπολογίζεται ὅτι ἀνέρχονται εἰς 45 δις βαρέλια (7,2x10⁹m³) πετρελαίου. Βάση αὐτοῦ τοῦ ὑπολογισμοῦ, πρόκειται γιὰ τὸ βον μεγαλύτερον κοίτασμα παγκοσμίως. Ἡ ἀντλησις αὐτῶν τῶν κοιτασμάτων ἐξεκίνησε τῷ 2007. Τὸ πρῶην καθεστωτικὸν Μπάαθ τοῦ Ἰράκ ἐλέγχει τὰ κοιτάσματα τοῦ Κιρκούκ και ὠρισμένα τμήματα τῆς Μοσοῦλης, πόλεις τὶς ὁποῖες ἡ Περιφερειακὴ Κυβέρνησις τοῦ Κουρδιστὰν (KRG) ἔχει ζητήσει νὰ ὑπαχθοῦν στὴν δικαιοδοσίαν της. Τὸν Ἰούλιο τοῦ 2007 ἡ κουρδικὴ κυβέρνησις ἀπηυθύνθη σὲ ξένες ἐταιρεῖες, ζητώντας τους νὰ ἐπενδύσουν σὲ 40 νέες πετρελαϊκῆς ἐγκαταστάσεις, με τὴν ἐλπίδα νὰ πενταπλασιασθεῖ ἡ περιφερειακὴ παραγωγή πετρελαίου ἐντὸς πέντε ἐτῶν, ἤτοι σὲ περίπου 1 ἑκατ. βαρέλια ἡμερησίως (160.000 m³/d). Τὸ φυσικὸν ἀέριον και τὰ κοιτάσματα φυσικοῦ ἀερίου ὑπερβαίνουν τὰ 100 τρις ft³». <http://www.skyscrapercity.com/showthread.php?t=1259429>].

και έντεϋθεν, οί σχέσεις μεταξύ Κουρδιστάν και Ίσραήλ βελτιώνονται ολοένα και περισσότερο με άντικείμενον την έξυπνηρέτηση τών έθνικών συμφερόντων και τών δύο πλευρών. Είς την παροϋσαν συγκυρίαν τὸ Ίσραήλ ἔχει ἀναπτύξει σημαντικὰ στρατιωτικὰ δραστηριότητες και δραστηριότητες πληροφοριών εἰς τὰ ἐδάφη τῆς Αὐτονόμου Κουρδικῆς Διοικήσεως. Τὸν Αὐγουστον τοῦ 2011 τὸ Ίσραήλ ἐγκατέστησε βάση Μὴ Ἐπληδρωμένων Ἀεροσκαφῶν (DRONES), με ἕξι μονάδες, γιὰ διεξαγωγὴν ἐπιχειρήσεων ἐναντίον τοῦ Ἰράν, τῆ ἀδεία τοῦ Μαασούντ Μπαρζάνη και ἀνευ τῆς ἐγκρίσεως τῆς κεντρικῆς ἰρακινῆς κυβερνήσεως τοῦ Μάλεκη, ἡ ὁποία δὲν διατηρεῖ διπλωματικὰς σχέσεις με τὸ Ίσραήλ. Ἰσραηλινοὶ στρατιωτικοὶ σύμβουλοι και στελέχη τῶν ἰσραηλινῶν ὑπηρεσιῶν πληροφοριῶν ἐστάλησαν εἰς τὴν Μοσούλη διὰ νὰ ἐκπαιδεύσουν τὶς Κουρδικὰς Δυνάμεις Ἀσφαλείας, ἐνῶ πολλοὶ κοῦρδοι φοιτητὰι σπουδάζουν σὲ ἰσραηλινὰ πανεπιστήμια. Τὴν 25ην Μαρτίου 2012 οἱ Sunday Times δημοσιεύουν ἄρθρον ὑπὸ τὸν τίτλον: «Israel Spies Scour Iran in Nuclear Hunt»⁷. Συμφώνως πρὸς τὶς Δυτικὰς Μυστικὰς Ὑπηρεσίες οἱ ἰσραηλινοὶ ἐκτελοῦν ἀνάλογες ἐπιχειρήσεις ἀπὸ τὴν περιοχὴν τοῦ ἰρακικοῦ Κουρδιστάν ἐδῶ και ἄρκετὰ χρόνια. Τοὺς τελευταίους μῆνες οἱ ἐπιχειρήσεις αὐτὲς ἔχουν ἐνταθεῖ σὲ ὑψηλὸν βαθμὸν. Σχετικὰ ἔχει ἀναφερθεῖ και ὁ γαλλικὸς τύπος⁸⁹.

Μία, ὅμως, τοιαύτη ἀνακατανομή θὰ πυροδοτήσῃ τὴν ἀλυσιδωτὴν ἀντίδραση τοῦ κουρδικοῦ ἀλυτρωτισμοῦ και εἰς τὰ τουρκικὰ ἐδάφη. Ἀπὸ ἐκεῖ και πέρα ἡ Τουρκία θὰ εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ συνεργασθεῖ στενά, και ἄλλιν, με τὸ Ἰράν, ὥστε νὰ ἀντιμετωπίσουν ἀπὸ κοινοῦ τὴν κουρδικὴν ἀπελευθερωτικὴ δυναμικὴ και νὰ ἀπομονωθεῖ ἐκ νέου ἀπὸ τὴν Δύση. Τὸ Ἰράν ὅμως, ἐὰν προβεῖ σὲ σχετικὰς παροχὰς πρὸς τὸ κουρδικὸν στοιχεῖον τῶν ἐδαφῶν του, προβάλλον τὴν φυλετικὴ συγγένεια με τὸ κουρδικὸν στοιχεῖον, ἐφ' ὅσον οἱ κοῦρδοι ἀποτελοῦν ἰρακικὸν ἔθνοτικὸν φύλον, δὲν θὰ ἐξέλθῃ με ἀπώλεις ἀπὸ τὴν δυναμικὴν αὐτήν, ἐγκαταλείπον τὴν Τουρκία νὰ ἀντιμετωπίσει μόνη τῆς τὸ κουρδικὸν ἀποσχιστικὸν κίνημα και ἐκδικουμένη τὴν μέχρι τώρα στάση τῆς Ἀγκύρας εἰς τὴν Συρίαν. Ἐπίσης, παρατηρεῖται ἤδη και ἀναμένεται νὰ ἐνταθεῖ, ἡ σύσφιξις τῶν σχέσεων μεταξύ Βαγδάτης και Τεχεράνης ἐπὶ θρησκευτικῆς βάσεως (σηίτες), πρὸς μεγάλην ἀπογοήτευσιν τῶν κούρδων τοῦ β. Ἰράκ ἀλλὰ και τῶν ἐν Συρίᾳ διαβιούντων ὁμοεθνῶν τους. Γεγονὸς ποὺ ἐνδυναμώνει τὴν ἐκρηκτικὴν τοῦ κουρδικοῦ ἔθνοτικοῦ ὕλικου στὴν περιοχὴ. Ἡ Τεχεράνη ἐπιδιώκει νὰ ὑποκαταστήσῃ στρατηγικῶς τὴν Συρία με τὸ Ἰράκ, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ καθεστῶς τῆς Δαμασκοῦ καταργηθεῖ.

Τὰ ἀποτελέσματα πάντως, μιὰς ἀναλόγου ἐπιτυχοῦς ἀλυσιδωτῆς ἐκρήξεως ἀποσχίσεων και κρατογενέσεων, θὰ ἐπιτρέψουν εἰς τὴν Οὐάσιγκτων νὰ ἐπα-

7. «The Sunday Times», March 25, 2012, «Israel Spies Scour Iran in Nuclear Hunt»: <http://www.thesundaytimes.co.uk/sto/public/sitesearch.doquerystring=Israeli+spies+scour+Iran+in+nuclear+hunt>"_ionId=7

8. «Le Mossad utilise pour cela la region autonome du Kurdistan irakien, ou ses agents ont renforce leurs infiltrations. Les Israéliens, utilisent les opposants kurdes au regime iranien qui sont refugies dans les regions kurdes d'Irak.» <http://www.lefigaro.fr/international/2012/01/09/01003-20120109ARTFIG00640-l-iran-defie-l-amerique.php>

9. Akulov, Andrei., (SCF), «Greater Kurdistan: a New Actor on Middle East Map?», Sun, 9 Dec 2012, <http://ikjnews.com/?p=5801>

νακτήσει μέγα μέρος της απολεσθείσης από αυτήν επιρροής εις ολόκληρον την περιοχὴν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς καὶ τοῦ ρωσικοῦ ἐγγύς ἐξωτερικοῦ (near abroad), ἰδιαίτερος σήμερον ὅπου αἱ ΗΠΑ ἀντιμετωπίζουν καὶ θὰ ἀντιμετωπίζουν ὄλον καὶ περισσότερον ἓνα δυσχερῶς ἐπιλύσιμον δημοσιονομικὸν πρόβλημα.

Προσφέρουν ἀκόμη ἓνα ἀσφαλές χερσαῖο στρατηγικὸ βᾶθος εἰς τὸ Ἰσραήλ, τὸ ὁποῖον αὐτὴν τὴν στιγμήν διαθέτει μόνον τὸ θαλάσσιον στρατηγικὸ βᾶθος ποῦ τοῦ προσφέρει ἡ Κυπριακὴ Δημοκρατία καὶ ἡ Ἑλλάς μὲ τὸ Αἰγαῖον καὶ τὸ Ἴόνιον. Δὲν λησμονοῦμε, ὅτι οἱ κοῦρδοι ἐδαφικῶς δύνανται νὰ ἐλέγξουν τὶς πηγὰς καὶ τὸ ἥμισυ τῆς διαδρομῆς τῶν ποταμῶν τοῦ Τύγρητος καὶ τοῦ Εὐφράτου, ὅπως καὶ τὰ πετρέλαια τῆς Μοσοῦλης καὶ τοῦ Κιρκούκ. Πάντως, ἡ νέα προκύπτουσα βᾶσις γιὰ δημιουργηθησομένην ἰσορροπίαν ἰσχύος εὐνοεῖ καὶ τὴν Οὐάσιγκτων καὶ τὸ Λονδῖνον καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ.

4) Ἀνάλυσις τοῦ δρωῆτος ὑπερσυστήματος

α' Ἀνάλυσις τοῦ Ρωσικοῦ πόλου ἰσχύος τοῦ ὑπερσυστήματος

Ἡ Ρωσσία ἔχει τρεῖς σοβαροτάτους λόγους διὰ νὰ μὴ ἐπιτρέψει «ἄνευ ἰσοδυνάμων γεωστρατηγικῶν ἀνταλλαγμάτων» τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ Ἄσαντ καὶ τοῦ κόμματος Μπάαθ ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν: i) τὸν λιμένα βαθέων ὑδάτων τῆς Ταρσοῦ (Ταρτούς), τοῦ ὁποίου τὴν χρῆσιν ἔχει ἡ Ρωσσία ὡς ναυτικὴ βάση ἐλλειψισμοῦ τοῦ Σοβιετικοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ καὶ τοῦ Πέμπτου Σοβιετικοῦ Στόλου τῆς Μεσογείου συμφῶνως πρὸς τὴν Συρο-Ρωσικὴν συμφωνίαν τοῦ 1971, ἡ ὁποία μάλιστα ἐκάλυψε τὶς ἀνάγκας ποῦ προέκυψαν γιὰ τὸν Σοβιετικὸ Στόλο, μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν ναυτικῶν του βάσεων ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον κατὰ τὴν δεκαετίαν τοῦ 1970. Ἔτσι ἡ Ταρσοὺς μετετρέπη εἰς τὴν 229ην Ναυτικὴ Βάσιν Ὑποστηρίξεως τοῦ Σοβιετικοῦ Στόλου. Κατὰ τὰ μέσα τῆς δεκαετίας τοῦ 1980 ἡ Ταρσοὺς ἀνεβαθμίσθη εἰς τὴν 720ην Βάσιν Ὑποστηρίξεως τοῦ Σοβιετικοῦ Στόλου καὶ παρέμεινε ὡς τοιαύτη μέχρι τοῦ 1991. Ἡ Ρωσσία, ὡς διάδοχος τῆς ΕΣΣΔ, διαγράφουσα τὸ ἔτος 2005, τὸ 73% τοῦ χρέους τῆς Συρίας πρὸς τὴν Σοβιετικὴν Μόσχα, ὕψους \$USA 13,4 δὶς, συνεκράτησε ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰ δικαιώματα χρήσεως τῆς Ταρσοῦ, ἀφ' ἑταίρου δὲ συνέχισε νὰ εἶναι ἡ σημαντικωτέρα προμηθευτὴς ὀπλων πρὸς τὴν Συρία τῶν Ἄσαντ¹⁰. Ἡ καταστρατήγησις τῆς Συνθήκης τοῦ Μοντρέ τοῦ 1936 ἀπὸ τὴν Τουρκία, μετέτρεψε τὸν δίαυλον τῶν Δαρδανελλίων σὲ "Τουρκικὸν Δίαυλον", τὸν ὁποῖον ἡ Ἄγκυρα ἠμπορεῖ νὰ "κλείει" καὶ νὰ "ἀνοίγει" κατὰ βούλησιν εἴτε ἐν καιρῷ εἰρήνης εἴτε ἐν καιρῷ πολέμου καὶ τοῦτο ἀπὸ τοῦ 1982. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι διὰ τὴν Ρωσσίαν ἡ μόνη στρατηγικὴ ναυτικὴ βᾶσις στὴν Μεσόγειον εἶναι ἡ Ταρσοὺς. Τὸ ἀντελήφθημεν αὐτό, ὅταν ἐσχάτως (Ἄνοιξιν 2012), τὸ ἀεροπλανοφόρον Κουζνετσόφ μὲ σχετικὴν ὑποβρυχιακὴν συνοδείαν κατέπνευσε μέσῳ Γιβραλτᾶρ εἰς τὸν λιμένα τῆς Ταρσοῦ καὶ τὸν Ἰούλιον 2012, ἀκόμη ἓνα μέρος ναυτικῶν ρωσικῶν δυνάμεων κατέπλευσαν εἰς τὸν αὐτὸν λιμένα. Ἔχει πολλή

10. Synovitz, Ron., 23 June 2012, «Why is Access to Syria's port at Tartus so important to Moscow», <http://www.thecuttingedge.com/index.php?article=74460&pageid=13&pagename=Analysis>

μεγάλη σημασία ή ανάλυσις τῆς ἐπισκέψεως τοῦ προέδρου Ποῦτιν στὸ Ἰσραήλ (1η Ἰουλίου 2012) ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν δανεισμὸν τῶν 5 δις Εὐρώ στὶς Κυπριακὲς Τράπεζες ἀπὸ πλευρᾶς Μόσχας, ποὺ ἠκολούθησε ὀλίγες ἡμέρες μετὰ ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτήν. Ὀλίγη σκέψις ἐπ' αὐτῶν μᾶς κάμνει ν' ἀντιληφθοῦμε ὅτι ἐὰν ἡ Μόσχα δὲν λάβει σημαντικὰ ἀνταλλάγματα διὰ τὴν Ταρσὸν (Ταρτούς) ἀπὸ τὸ "Δυτικὸ/νατοϊκὸ στρατόπεδο", καὶ πιθανὸν ἐν Κύπρῳ, δὲν πρόκειται νὰ ἐγκαταλήψει τὸν Ἄσαντ καὶ τὴν κυβέρνησή του ἀβοήθητους εἰς τὴν Δαμασκόν, ii) τὸ δεῦτερο μέγα συμφέρον τῆς Μόσχας τοῦ Ποῦτιν ἀπὸ τὸ καθεστῶς Ἄσαντ εἶναι τὸ ἐμπόριον ρωσσικῶν ὄπλων πρὸς τὴν Δαμασκόν. Καὶ τὰ δύο αὐτὰ στρατηγικὰ συμφέροντα τῆς Ρωσσίας θὰ πληγοῦν θανασίμως ἀπὸ ἓνα καθεστῶς πέρα αὐτοῦ τοῦ Μπάαθ καὶ ἰδιαιτέρως ἐνὸς καθεστῶτος μὲ τὰ χρώματα τῆς Μουσουλμανικῆς Ἀδελφότητος, iii) τὸ τρίτον πρόβλημα ποὺ θὰ δημιουργηθῆ εἰς τὴν Ρωσσίαν εἶναι ἡ γειτνίασις τοῦ σονιτικοῦ ἰσλαμιστικοῦ κινήματος πρὸς τὴν περιοχὴν τοῦ μουσουλμανικῆς πολιτισμικῆς βάσεως "ἐγγὺς ἐξωτερικοῦ" τῆς, αὐτοῦ δηλαδὴ τῆς κεντρικῆς Ἀσίας. Ἐπίσης ὁ κίνδυνος γιὰ τὴν ἀποσταθεροποίηση τοῦ Ἰράν ποὺ θὰ ἐσήμαινε μιὰ ἀνάλογη γειτνίασις, λόγῳ τῆς κουρδικῆς ἐκρήξεως ποὺ θὰ προκαλέσει στοὺς κουρδικοὺς πληθυσμοὺς ἢ πιθανότης ἢ ἡ πραγματικότης μιᾶς ἰσλαμιστικῆς διακυβερνήσεως εἰς τὴν Συρίαν. Τὸ Ἰράν δὲν ἀποτελεῖ κίνδυνον διὰ τὴν Ρωσσίαν. Τοῦναντίον. Ἡ ἀποσταθεροποίησις του ὅμως, δύναται νὰ προκαλέσει μετάδοσιν τοῦ σονιτικο-ἰσλαμιστικοῦ κινήματος εἰς τὸ μαλακὸν τῆς ὑπογάστριον εἰς τὴν κεντρικὴν Ἀσίαν.

β' Ανάλυσις τοῦ κινεζικοῦ πόλου ἰσχύος τοῦ ὑπερσυστήματος

Τὸ Ἰράν ἀποτελεῖ βασικὸν προμηθευτὴν τῆς Κίνας σὲ πετρέλαιον καὶ φυσικὸν ἀέριον. Ἐπίσης, σημαντικώτατο χῶρον ἐπενδύσεων διὰ τὸ Πεκίνον εἰς τὸν τομέα τῆς ἐνεργείας. Ἐσχάτως, π.χ., ἡ Sinoprec, ἡ πρώτη εἰς μέγεθος καὶ σημασίαν κινεζικὴ ἐταιρεία διυλίσεως πετρελαίου ὑπέγραψε (9η / 12/2011) μὲ τὴν Τεχεράνη συμβόλαιον ὕψους δύο δις \$USA διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἱρανικοῦ κοιτάσματος στὸ Yadavaran, στὰ νοτιοδυτικὰ ἐδάφη τῆς χώρας. Τὸ κοιτάσμα αὐτὸ ἔχει δυνητικὴν παραγωγὴν στὴν πρώτην (τετραετῆ) φάσιν ἐκμεταλλεύσεως περίπου 85.000 βαρέλια ἀργοῦ/ἡμέρα (b/d) καὶ περίπου 100 000 b/d γιὰ τὰ ἐπόμενα τρία χρόνια. Συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ συμβολαίου αὐτοῦ, τὸ Πεκίνον ὀφείλει νὰ ἀγοράζει ἀπὸ τὴν Τεχεράνη πετρέλαιον καὶ ὑγροποιημένον φυσικὸν ἀέριον ἀξίας 100 δις \$USA διὰ τὰ ἐπόμενα εἴκοσιπέντε ἔτη¹¹. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ λόγοι γεωστρατηγικῆς ἀσφαλείας, ἀνάλογοι με αὐτοὺς ποὺ προβληματίζουν τὴν Μόσχα, οἱ ὁποῖοι ἐπιβάλλουν εἰς τὸ Πεκίνον νὰ στηρίξει τὸ σηπτικὸ κληρικαλιστικὸ καθεστῶς τῆς Τεχεράνης ἐναντίον τοῦ σονιτικοῦ ριζοσπαστικοῦ κινήματος, τὸ ὁποῖον ἐκπροσωποῦν οἱ Ἀδελφοὶ Μουσουλμᾶνοι καὶ ὑποστηρίζουν τὸ Κάταρ καὶ ἡ Τουρκία ὑπὸ τὴν ἀνοχὴν τῶν ΗΠΑ καὶ τῆς Βρετανίας. Πρόκειται γιὰ τὸ ἀποσχιστικὸ κίνημα τῶν μουσουλμάνων Οὐϊγούρων στὴν Ν/Δ ἐπαρχίαν Σιν Κιάνγκ τῆς Β/Δ Κίνας, τὴν συνορεύουσα μὲ τὸ Καζακστάν, ἀφ' ὅπου σχε-

11. <http://www.jeuneafrique.com/Article/LIN16127liranesioni0/Actualite-Afrique--l-iran-joue-la-carte-chinoise.html>

διάζεται άγωγός τροφοδοσίας τής Κίνας με φυσικόν άέριον, ό όποιος θα φθάνει μέχρι τήν Σανγκχάη. Η Τουρκία, στηρίζει με κάθε δυνατόν τρόπον τό κίνημα αυτό, ώστε εάν ή Έπαρχία Σιν Γιάνγκ άποσχισθεί από τήν Κίνα, να μη είναι πλέον δυνατή αυτή ή τροφοδοσία της σε φυσικόν άέριον από τήν Ρωσσίαν και τό Καζακιστάν, λόγω έδαφικής παρεμβολής τών άνεξαρχήτων πλέον έδαφών τής άποσχισθείσης Έπαρχίας Σιν Γιάνγκ. Έπίσης, δέν πρέπει να λησιμονούμε ότι ή Έπαρχία αυτή είναι πλουσιοτάτη σε μεταλλεύματα (συνολικά 122 μεταλλεύματα, συμπεριλαμβανομένων 70 μη μεταλλικών μεταλλευμάτων), σε ύδατα (έτησία ροή 88,5 δις m³ έπιφανειακών ύδάτων και 25,3 δις m³ άξιοποιησίμων ύπογειών ύδάτων. Τά εκ παγετώνων προερχόμενα ύδατα άνέρχονται εις 2,581 δις m³. Τά προβλεπόμενα κοιτάσματα λιθάνθρακος άνέρχονται εις ποσοστόν άνω του 38% του έθνικού συνόλου ενώ τά προβλεπόμενα κοιτάσματα πετρελαίου και φυσικού άερίου εκτιμώμενα εις 30 δις τόνους, ύπερβαίνουν τό 25% του έθνικού συνόλου. Μιά άλλαγή καθεστώτος στο Ίράν θα ήμπορούσε να αλλάξει συνολικώς τις ισορροπίες στην περιοχήν, δημιουργούσα σημαντικές πιέσεις στην Κίνα μέσω τής προώθησεως του ισλαμιστικού σονιτικού κινήματος στην πλουσία και στρατηγικής σημασίας για τήν ένεργειακή σύνδεση Ρωσσίας-Κίνας αυτής έπαρχίας. Κατά τήν άπογραφήν του 2000, ό πληθυσμός τών Ουϊγούρων ήτο τής τάξεως τών 8,399393¹².

γ' Άνάλυσις του πόλου τής Ειδιικής Σχέσεως του ύπερσυστήματος

Η ήδη άναλυθείσα δραστηριότης του πρώτου διαχειριστικού ύποσυστήματος, εύρίσκει συμμάχους μίαν αδύναμον οικονομικώς Ουάσιγκτων και τήν διοίκησιν Όμπάμα εύρισκομένην σε προεκλογικήν περίοδον μη ούσα συνεπώς εις θέσιν να έμφανίζεται φιλοπόλεμος αλλά και τό σύνολον τής Ειδιικής Σχέσεως να έπιθυμεί να άποκλείσει πάση θυσία τήν επέκτασιν τής ρωσικής έπιρροής εις τήν Μεσόγειον και ιδιαιτέρως εις τήν νοτιο-άνατολικήν, τήν βρίθουσα τεραστίων κοιτασμάτων φυσικού άερίου, τά όποια εκτιμώνται να ξεπερνούν τά 6 τρισεκατομμύρια m³ εις όλόκληρον τήν Λεκάνη τής Λεβαντίνης και του Έροδότου (N/A τής Κρήτης).

Πρόκειται συνεπώς για τήν άγγλοσαξωνικήν πολιτικήν άνασχεσεως (containment), τήν όποία οι ΗΠΑ, ή Γερμανία και ή Άγγλία έχρησιμοποίησαν κατά τήν δεκαετία του 1990 και εις τήν Βαλκανικήν, στοχεύουσες και πάλιν τήν άνάσχεση τής καθόδου τής Ρωσσίας εις τά θερμά ύδατα τής Μεσογείου. Οι έπιλογές όμως αυτές είναι λανθασμένες, και δέν θα έχουν έπιστροφήν, ιδιαιτέρως όταν ή Ουάσιγκτων επιδιώκουσα να προσεταιρισθεί τά άκραία ισλαμιστικά στοιχεία τής περιοχής, και βασιζόμενη εις τό δόγμα «ό έχθρός του έχθρου μου είναι φίλος μου», φθάνει να άναθέτει στις άμερικανικές μυστικές ύπηρεσίες να έξοπλίζουν τά άκραία αυτά τρομοκρατικά ισλαμιστικά στοιχεία δια τήν άνατροπήν π.χ. του καθεστώτος Άσαντ εις τήν Συρίαν¹³, χωρίς ν' άντιλαμβάνεται ότι δέν θα δύναται

12. *Tabulation of the 2000 Population Census of the People's Republic of China*. China Statistics Publishing House (2002), 218-221.

13. Όπως άναφέρει ό Μπάρι Ράμπιν (Barry Rubin): «Βεβαίως, ένα μεγάλο κομμάτι (μέρος) του προβλήματος από τήν πολιτικήν Όμπάμα, είναι πώς όχι μόνον μετεχειρίσθη

κατόπιν να ἐλέγξει τὴν ἰσλαμιστικὴν κυβέρνησιν, ἡ ὁποία θὰ προκύψει ἀπὸ τὴν προσδοκουμένην ἀνατροπὴν τοῦ σύρου ἡγέτου, ἀλλὰ καὶ τὴν τριχοτόμισι τῆς Συρίας εἰς τρία, οἰονεὶ κρατικὰ (Κουρδικό, Ἀλαουητικο-σιηιτικὸ καὶ Σονιτικὸ) μορφώματα. Ἐκτὸς καὶ ἐὰν αὐτὸ εὐρίσκειται ἐντὸς τῶν ἐπιδιώξεων τῆς, ἀλλὰ εἰς αὐτὴν τὴν περιπτώσιν ἡ Ἄγκυρα δὲν ἔχει ἀντιληφθεῖ τὸ ἐλάχιστον!

Συμπερασματικὸ ἐρώτημα:

Κλείνοντας ὀφείλομε νὰ θέσομε τό, προκύπτων ἀβιάστως, ἐρώτημα: μήπως καὶ πάλιν αὐτὴ ἡ ἀγγλοσαξωνικὴ πολιτικὴ ἢ ἔμπνευσμένη ἀπὸ τὴν ὑστέραν ἐποχὴ τῶν θεωριῶν τοῦ Nicolas J. Spykman περὶ Rimland, μέσῳ τῶν «καλῶν ὑπηρεσιῶν» τοῦ Κάταρ, τῆς Σ. Ἀραβίας καὶ τῆς Τουρκίας καὶ τῶν ἀνιέρων συμμαχιῶν του ὀδηγεῖ τελικῶς εἰς τὴν δημιουργίαν ἐνὸς πανισχύρου Γκόλεμ, τὸ ὁποῖον θὰ ἐξαπολύσει τὸν Ἀρμαγεδδῶνα εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Μεσογείου ἀλλὰ καὶ θὰ ὀδηγήσει εἰς τὴν ἐκρηκτικὴν ἐπαναχάραξιν τῶν ἐθνικοκρατικῶν συνόρων εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Εὐρυτέρας Μέσης Ἀνατολῆς καὶ τοῦ Μάγρεμπ;

Ἐκτὸς καὶ ἐὰν τὸ ἀποτέλεσμα αὐτό, εἶναι τελικῶς καὶ τὸ ἐπιδιωκόμενον...! Ἄρκει νὰ κρατηθεῖ ἡ Μεσόγειος μακρὰν τῶν... ρωσικῶν καὶ κινεζικῶν ἐπιρροῶν, ἰδιαίτερος τώρα, ποῦ ἡ διεθνὴς κρίσις δὲν ἐπιτρέπει εἰς τὴν «Special Relationship» τὴν πολυτέλεια τῆς συντηρήσεως εἰς τὴν ἐξουσίαν φιλο-«δυτικῶν» ὀλοκληρωτικῶν καθεστώτων...

Πηγὰὶ ἀνοικτῆς πληροφορίας/Ἱστοτόποι καὶ ἐπίσημοι ἐκθέσεις:

APS Review Gas Market Trends, April 2, 2007

AKULOV, Andrei., (SCF), «Greater Kurdistan: a New Actor on Middle East Map'A», Sun, 9 Dec 2012, <http://ikjnews.com/?Ap=5801>

Carlisle,Tamsin., «Oil strike in Iraq holds promise for Abu Dhabi», Jun 5, 2011, [<http://www.thenational.ae/featured-content/channel-page/business/energy/oil-strike-in-iraq-holds-promise-for-abu-dhabi>]

Qatar Petroleum Annual Report 2005.

ἐχθροὺς ὡς φίλους καὶ δὲν ἐπίεσε ὑποτιθεμένους φίλους ποὺ ἐνήργησαν ὡς ἐχθροί, ἀλλὰ καὶ συνέπραξε μαζύ των. Ἔτσι, ἡ Τουρκία, τὸ Κάταρ καὶ ἡ Σαουδικὴ Ἀραβία ἐξοπλίζουσι ἀντιαμερικανικὰς ἰσλαμιστικὰς δυνάμεις στὴν Συρία μὲ ἀξιοματούχους τῶν ἀμερικανικῶν μυστικῶν ὑπηρεσιῶν νὰ ἐποπτεύουσι τὴν προμήθειαν τοῦ ὀπλισμοῦ. Ὁ μόνος περιορισμὸς εἶναι νὰ μὴ πηγαίνουσι ὄπλα σὲ ὀμάδες ποὺ συνδέονται μὲ τὴν Ἀλ-Κάεντα. Ἀλλίως, δὲν ἔχει σημασίαν πόσον ἀκραῖες εἶναι. Εἰς τὴν Λιβύη, μία ἀπὸ τῆς ὀμάδες –ποὺ ἀντιμετωπίσθησαν ὡς οἱ “καλοὶ”– καὶ ποὺ ἐπρομηθεύοντο ὄπλα ἀπὸ τῆς Ἠνωμένης Πολιτείας κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, ἐν συνεχείᾳ προεχώρησε στὴν δολοφονίαν τοῦ πρεσβευτοῦ τῶν ΗΠΑ». [Barry Rubin, 30 Δεκεμβρίου 2012, "A Paradox of U.S. Middle East Policy: The Friend Who Acts like an Enemy is an Enemy", <http://www.gloria-center.org/2012/12/a-paradox-of-u-s-middle-east-policy-the-friend-who-acts-like-an-enemy-is-an-enemy/January 2, 2013>]

Qatar Energy Data, Statistics and Analysis - Oil, Gas, Electricity, Coal 1 of 10
file:///Z:/NewCABs/V6/Qatar/Full.html

Question de Palaistine, Rapport du Comite pour l'exercice des droits inalienables
du peuple palestinien (A/67/35), Rapport du Secretaire general (A/67/364),
Declarations

RODIER, Alain., 28-02-2006, Note d'actualite N°29, «Le Groupe Islamique des
Combattants Libyens/(GICL)» <http://www.cf2r.org/fr/notes-actualite/le-groupe-islamique-des-combattants-libyens-gicl.php>

SYNOVITZ, Ron., 23 June 2012, «Why is Access to Syria's port at Tartus so
important to Moscow», <http://www.thecuttingedge.com/index.php?Article=74460&pageid=13&pagename=Analysis>

«Tabulation of the 2000 Population Census of the People's Republic of China»,
China Statistics Publishing House, 2002

«THE SUNDAY TIMES», March/25/2012, «Israel Spies Scour Iran in Nuclear
Hunt»: [http://www.thesundaytimes.co.uk/sto/public/sitesearch.doquerystring=](http://www.thesundaytimes.co.uk/sto/public/sitesearch.doquerystring=Israeli+spies+scour+Iran+in+nuclear+hunt)
["Israeli+spies+scour+Iran+in+nuclear+hunt" _ionId=7](http://www.thesundaytimes.co.uk/sto/public/sitesearch.doquerystring=Israeli+spies+scour+Iran+in+nuclear+hunt)

[http://www.jeuneafrique.com/Article/LIN16127liranesioni0/Actualite-Afrique-l-](http://www.jeuneafrique.com/Article/LIN16127liranesioni0/Actualite-Afrique-l-iran-joue-la-carte-chinoise.html)
[iran-joue-la-carte-chinoise.html](http://www.jeuneafrique.com/Article/LIN16127liranesioni0/Actualite-Afrique-l-iran-joue-la-carte-chinoise.html)

[http://www.lefigaro.fr/international/2012/01/09/01003-20120109ARTFIG00640-l-](http://www.lefigaro.fr/international/2012/01/09/01003-20120109ARTFIG00640-l-iran-defie-l-amerique.php)
[iran-defie-l-amerique.php](http://www.lefigaro.fr/international/2012/01/09/01003-20120109ARTFIG00640-l-iran-defie-l-amerique.php)

<http://www.skyscrapercity.com/showthread.php?At=1259429>

<http://fr.wikipedia.org/wiki/Cyr`3%A9na%C3%AFque>

[http://www.iraqbusinessnews.com/2012/04/09/abu-dhabi-buys-into-kurdish-](http://www.iraqbusinessnews.com/2012/04/09/abu-dhabi-buys-into-kurdish-power-plant/(Sources:Reuters,Bloomberg,TheNational))
[power-plant/\(Sources: Reuters, Bloomberg, The National\)](http://www.iraqbusinessnews.com/2012/04/09/abu-dhabi-buys-into-kurdish-power-plant/(Sources:Reuters,Bloomberg,TheNational))

[http://qz.com/26804/baghdad-and-kurdistan-both-need-big-oil-on-their-side-but-](http://qz.com/26804/baghdad-and-kurdistan-both-need-big-oil-on-their-side-but-only-the-kurds-know-how-to-attract-it/)
[only-the-kurds-know-how-to-attract-it/](http://qz.com/26804/baghdad-and-kurdistan-both-need-big-oil-on-their-side-but-only-the-kurds-know-how-to-attract-it/)

<http://uk.reuters.com/assets/print?Aaid=UKL5E8MC7GX20121112>